

Beste vertrekkers,

Er zijn een paar constanten die me de laatste twee jaar op mijn plaats hebben gehouden, te midden van deze wervelende en tegelijk taaie gezondheids crisis, een paar vaste waarden die me het gebrek aan bewegingsvrijheid even hebben doen vergeten. Zo zou het verplicht thuisblijven heel anders zijn geweest, als ik niet aan het begin van de pandemie had ontdekt dat je op NPO1 alle afleveringen van *Ik vertrek* kon herbekijken. (Dank, NPO!)

De vertrekkers, dat zijn jullie, Nederlanders die het avontuur opzochten, die – vaak tegen de wijze raad van familie, vrienden en boekhouders in – andere oorden opzochten om daar hun droom waar te maken. En dat niet alleen, maar ook nog eens vergezeld van een cameraploeg, die erop uit is om daar een nietsontziend verslag van te maken.

Volgens mij sluimert in elke burger wel eens het verlangen alles achter te laten – de vaste baan, de familie, de verplichtingen, de ratrace, de dictatuur van de regeltjes – , om te emigreren naar een idyllische omgeving, losgezongen van alle verwachtingen die het leven van jou heeft, binnengezogen in de verwachtingen die jij nog van het leven hebt. Ontbijten met zicht op besneeuwde bergtoppen, boodschappen doen op het lokale marktje met je rieten mand, een Frans kasteel bezitten met open haard, een baantje trekken in je zwembad dat uitgeeft op je eigen mangoboombgaard - zelfs bij mij sluimert die droom wel eens, ondanks dat ik het leukste aan reizen het thuiskomen vind, en emigreren om die reden een nachtmerrie zou vinden (wie emigreert reist niet zomaar, die reist met z'n thuis onder de arm).

Afgelopen anderhalf jaar heb ik voor het slapengaan vrijwel elke avond een aflevering van *Ik vertrek* gekeken (er bestaan inmiddels meer dan twintig seizoenen), en zo heb ik dus vanuit mijn zetel, ingeduffeld onder een dekentje, met een kop thee of een gin-tonic erbij, honderden van jullie zien emigreren, naar bergen en valleien, naar vlaktes en jungles, naar failliete naaktcampings en vervallen kastelen, met soms niet meer dan een handjevol spaargeld en steenkolen-Frans, van plan 'sjaambre d'hoowts' te gaan uitbaten.

Jullie moed om in de ochtend, na het voor de cameraploeg georganiseerde afscheidsfeestje toch te vertrekken, nadat allemaal huilende mensen gezegd hebben jullie te zullen gaan missen, onder wie zieke moeders die aan de camera verklaren dat ze hopen dat je een van je benen breekt vlak voor vertrek zodat je niet kan weggaan, en die nog in staat zouden zijn iemand in te huren om daarvoor te zorgen.

De naïviteit waarmee jullie aanvagen en die voor dit soort dromen onontbeerlijk is, de ons-overkomt-het-niet-, de we-gaan-alles-zelf-doen-, de tienduizend-euro-volstaat-om-een-boerderij-te-renoveren-, de ik-behang-alsof-de-suites-in-het-kasteel-want-er-is-nog-geen-geld-om-het-lekkende-dak-te-repareren-mentaliteit.

De koppigheid die jullie aan de dag leggen die eerste weken, nadat jullie zijn 'thuisgekomen' in een vaak kramakkelig gebouw waar bruin water uit de kraan sputtert en waar lijken uit de kast vallen die soms nog

steun verb(l)ind

niet helemaal dood zijn, de volharding waarmee jullie beginnen kuisen en breken en regelen. De eerlijkheid waarmee jullie het handcameraatje hanteren om te tonen welke rotte balken er vervangen moeten worden, welke aannemer er een boeltje van maakt, hoe eindelijk – na maanden – de *septictank* wordt geleverd. Toch zien we hoe het langzaam vordert. Ondanks de eenzaamheid, want een van jullie is helaas weer halftijds in Nederland aan het werk gegaan om de uit de pan swingende verbouwkosten verder te financieren, en leeft daar van de droom gescheiden in een huurappartementje, of erger nog: bij de schoonouders.

En als het dan eenmaal af is, als de burgemeester het lintje geknipt heeft en jullie de google-translate-speech aan de burens gegeven hebben, als het overleven erop zit en je weer kan gaan *léven*, slaat het dagelijkse reilen en zeilen toe, wat niet gebeurt in een bootje op dat azuurblauwe meer waarop de keuken uitzicht geeft, nee, je staat toch vooral badkamers te schrobben, bedden op te maken en in de nog donkere ochtend afbakbroodjes op te warmen. Pas bij de ondergaande zon, nadat de Nederlandse gasten weer vertrokken zijn, is er tijd om met een glaasje te klinken op het avontuur en terug te blikken op de pittigste maar ook mooiste periode uit jullie leven.

Het zou me niet verbazen als Ik vertrek deels gefinancierd wordt door de burgemeesters van kleine Franse en Duitse dorpjes, bij wijze van ontradingscampagne, om niet overspoeld te worden door *nóg* meer Nederlanders die opduiken in hun kantoor, met een pak stroopwafels en de vraag of er een vergunning kan verstrekt worden voor een 'glamping'.

Wat mij betreft werkt het. Mijn eigen verlangen om te vertrekken wordt voorlopig getemperd, nadat ik jullie het heb zien voordoen. Jullie leveren surrogaatavontuur, dat mij in staat stelt om te waarderen wat ik allemaal al heb. Jullie vertrek verzoent me met het idee thuis te blijven, zelfs al wordt dat thuisblijven bij momenten van bovenhand opgelegd. En daar ben ik jullie dankbaar voor.

Veel groetjes,

Lize